

Kwaliteitsbeeld *de Kleine Ark* 2023

Ligt de Kleine Ark op koers?

Stichting voor Zorg aan Verstandelijk Gehandicapten

Jaarverslag 2023

Stichting de Kleine Ark

1724 RH Voorburggracht 449 · OUDKARSPEL

Noord-Holland · Nederland

e-mail: info@dekleineark.nl, telefoon 0226 – 315204

website: <https://dekleineark.nl/>

Kwaliteitsbeeld Verstandelijk gehandicaptenzorg de Kleine Ark 2023

Ligt de Kleine Ark op koers?

Jaarverslag 2023

- Dit kwaliteitsbeeld 2023 geeft aandacht aan de kwaliteit van het leven van onze bewoners en dagbesteders en aan het enthousiasme en deskundigheid van de medewerkers. De Stichting de Kleine Ark biedt zorg aan mensen met een verstandelijke beperkingen en autisme. Belangrijk is om vast te stellen wat werkt goed, wat kan beter en welke zijn de plannen voor 2024.
- De eigen visie op de zorg van de Kleine Ark als een kleinschalige leef- en werkgemeenschap (geïnspireerd vanuit de antroposofische gedachte) is: Ontwikkeling, Begrip en Flexibiliteit met grote betrokkenheid van de ouders. Het levert een ritmisch weekprogramma op met vaste dagelijkse routines waaronder de dag opening op de werkplaats, gezamenlijk eten, en vrije tijd met uitjes, sport, spel en cultuur. Verder zijn er jaarlijkse feesten, vakantie en kerstviering. Ook de (oud)medewerkers en bestuursleden waarderen deze ankerpunten in de zorg.
- In 2023 bood de Kleine Ark passend 24-uurs zorg aan voor 13 bewoners op twee locaties: de stolpboerderij aan de Voorburggracht (8 bewoners) in Oudkarspel en het herenhuis aan de Elzenlaan ('de Els') in Zuid-Scharwoude (5 bewoners). Aan de bewoners en circa 6 externe deelnemers bood de Kleine Ark in 2023 dagbesteding aan op verschillende gebieden; zoals werk in de groentetuin, siertuin en bakkerij. In de creatieve werkplaats worden onder andere kaarten gemaakt en gewerkt met wol-vilt en keramiek. Geproduceerde producten werden in onze stalletjes te koop aangeboden. Enkele bewoners zijn een of twee dagdelen per week elders aan het werk voor de verzorging van paarden en het serveren van koffie of thee in een verzorgingshuis en dorps huis *Het Behouden Huis*. Dit zijn voorbeelden van activiteiten die bijdragen in het stimuleren van de sociale contacten en nodige vaardigheden.
- Voor al haar activiteiten zoekt de Kleine Ark naar een balans tussen uitdagend en vertrouwdheid die aansluit bij de individuele voorkeuren. Zo wordt voor enkele oudere bewoners maatwerk geboden door aangepaste werktijden en/of rustiger dagactiviteiten. In 2023 werd voor een bewoner vastgesteld dat de zorgvraag niet meer past bij wat de Kleine Ark kon bieden en in nauw overleg met de ouders werd gekozen voor overplaatsing. Omdat signalen van bewoners vaak niet eenduidig zijn wordt het team ondersteund door een gezondheidszorg (GZ)-psycholoog en een orthopedagoog. Bij de jaarlijkse zorgplanbesprekingen werd aandacht gegeven aan de individuele omstandigheden.
- Organisatorisch hebben de verbeteringen in 2023 geleid tot een duidelijker opzet van de financiële administratie met meer overzicht voor de verwanten van de bewoners. Mede hierdoor konden bewoners een beroep doen op individuele huurtoeslag. Verder kwam uit gesprekken met medewerkers naar voren dat inwerking van een tweede persoon wenselijk is voor essentiële functies binnen de Kleine Ark. Dit om de continuïteit van de organisatie naar de toekomst toe te kunnen waarborgen (bijv. toegang tot zorgportaal). In 2024 zijn daarnaast voor de jaarlijkse bijstelling van zorgovereenkomsten de beschrijvingen meer gericht op de individuele zorgvraag van de bewoners.
- 'Veilig werken' luidde het doel van de in 2023 opgestelde risicoanalyse van de werkplaats. Bij de wisseling van medewerkers bleek dat actualiseren en aanvullen van de protocollen aandacht vereist. Dit om de kennis en inzichten vast te leggen en de werkwijze verder te professionaliseren.
- De samenwerking met opleidingsinstituten voor zorgprofessionals wordt in 2024 weer opgepakt (onderbroken door Corona). Hierdoor kan bijvoorbeeld bij stagiaires de interesse worden versterkt om te werken in een kleinschalige zorginstelling.
- Training en opleiding van medewerkers krijgen elk jaar aandacht soms op basis van uitdagingen uit de dagelijkse praktijk. In 2023 volgden zorgmedewerkers een cursus om moeilijk verstaanbaar gedrag te verklaren. In 2024 staat een workshop gepland over de zorg voor ouder wordende bewoners met het syndroom van down. En verder staat er een training op het programma om een biografie op te stellen van de bewoners.

Voorzitter van het bestuur,
Anne Oostenveld

Woord vooraf

We praten bij de Stichting de Kleine Ark met elkaar over kwaliteit bij de zorg en begeleiding aan mensen met een verstandelijke beperking die bij de Kleine Ark wonen, werken of dagbesteding hebben. Dit eerste 'kwaliteitsbeeld' levert een overzicht van: 😊 Wat ging in 2023 goed? 😊 Wat kan er beter? En 😞 welke zaken tot verbetering staan er voor 2024 op de agenda. Met deze afspraken beogen de medewerkers van de Kleine Ark samen met verwanten dat de zorg aan bewoners en dagbesteders op een hoog niveau blijft en op enkele gebieden beter wordt. Over 2025 wordt een geactualiseerd kwaliteitsbeeld gemaakt en voor 2024 volstaat een voortgangsrapport als vermeld in het kwaliteitskompas.

Het jaar 2023 bood veel uitdagingen, maar De Kleine Ark heeft het doorgaans goed gedaan.

1. Dagbesteding voor deelnemers (bewoners en dagbesteders).

1.1 😊 Deelnemers ervaren het als prettig dat medewerkers op vaste dagen werken met een vast werkplaatsrooster.	1.5 😊 Flexibiliteit van deelnemers werd vereist om vertrouwd te raken met nieuwe gezichten en wellicht andere routines.
1.2 😊 Een zinvolle dagbesteding helpt om deelnemers 'in hun kracht te zetten' als stimulans voor groei en ontwikkeling.	1.6 😊 Bij aanvang en afronding van activiteiten ervaren sommige deelnemers drukte.
1.3 😊 Er wordt gewerkt aan doelen. Persoonlijk begeleiders houden de voortgang en bijsturing in de gaten.	1.7 😞 Gebeurtenissen uit het verleden kunnen bij ouder wordende bewoners belemmeringen geven.
1.4 😊 Elk jaar wordt het functioneren van iedere dagbesteder besproken in een evaluatiegesprek.	1.8 😞 De vraag voor uitdagend fysiek werk voor een deelnemer paste niet meer bij het aanbod en is elders gevonden.

2. Veiligheid en zorg aan bewoners

De Kleine Ark wil dat de medewerkers professionele zorg aan de bewoners kunnen blijven bieden in een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Goede communicatie wordt daarbij nagestreefd.

2.1 😊 Jaarlijks worden het zorgplan besproken met de bewoner/ verwanten en aangepast. Zo nodig aangevuld met een bejegeningplan voor een extra zorgvraag.	2.6 😊 Bewoners kijken uit naar opstart van bewonersvergaderingen met vertrouwde vrijwilliger in 2024 (na Corona).
2.2 😊 Jaarlijks volgen medewerkers een medicatiecursus om juiste vertrekking en gebruik medicijnen te waarborgen.	2.7 😞 Opvolgen van aanbevelingen van de risico-inventarisatie op de werkplaats.
2.3 😊 Meldingen van incidenten met bewoners (MIBs) bespreken we in het team en met de bewoner en ouders/ verwanten.	
2.4 😊 Korte dagelijkse berichtgeving van medewerkers via ZILLIZ© geeft houvast bij contact met bewoners en ouders/ verwanten.	
2.5 😊 VOG is aanwezig voor medewerkers, vrijwilligers en stagiaires. Risico's in werkplaats zijn geïnventariseerd.	

3. Medewerkers

De Kleine Ark wil een werkomgeving scheppen waarin zowel medewerkers als bewoners en dagbesteders zich geaccepteerd en waardevol voelen. 'Plezier in het werk' straalt af op alle deelnemers. Plezier in het werk, waardering en een zekere autonomie ziet de Kleine Ark als belangrijk om zorgpersoneel aan te trekken en te behouden.

3.1 😊 Continuïteit van zorg ondanks uitval/ vertrek collega's was verzekerd.	3.6 😊 De vereiste flexibiliteit voor invulling van taken i.v.m. uitval en vertrek; soms leidend tot te grote werkdruk.
3.2 😊 Extra training als reactie op specifieke uitdagingen wordt gegeven, bijv. over onbegrepen gedrag.	3.7 😞 Functioneringsgesprekken worden in 2024 weer opgepakt.
3.3 😊 Maandelijks wordt in een teamoverleg de gang van zaken besproken; voor afstemming en leermomenten.	
3.4 😊 Het jaarlijks uitje gaf mede aandacht aan teambuilding.	
3.5 😊 Ieder medewerker heeft een VOG (Verklaring omtrent Gedrag).	

4. Organisatie

De Stichting de Kleine Ark is een kleinschalige slagvaardige organisatie met doorgaans 'korte lijntjes' tussen de werkers in het veld en de verwanten; alle functies zijn vertegenwoordigd. Er is een bestuur, dat structuur biedt in de 'platte' organisatie en er is sprake van een cliëntenraad. Daarnaast is een GZ-psycholoog/ orthopedagoog betrokken en zijn functies te onderkennen op enige afstand, zoals een klachtencommissie en een accountant. De Kleine Ark onderhoudt een actieve band met de vrijwilligers. Vanuit lokale stichtingen (zoals Stichting Lief Langedijk) wordt ondersteuning ontvangen voor bijvoorbeeld de aanschaf van een personenbus en enkele apparatuur voor in, op of bij de werkplaats.

4.1 Afscheid genomen van vertrekkende coördinator en bestuursvoorzitter, vacante posities ingevuld.	4.7 Lessen worden onvoldoende vastgelegd in protocollen ondersteunend aan een 'lerende organisatie'.
4.2 Vertrekkende coördinator goed vervangen door medewerker en nieuwe teamleider benoemd.	4.8 De bewoners vinden het fijn dat de bewonersvergadering er weer is. Onze vertrouwde vrijwilliger helpt hen hierbij.
4.3 Ouderkring/ cliëntenraad onder nieuw voorzitterschap en oud-voorzitter in bestuur (1-1-2024).	4.9 Contacten met opleidingen in de zorg zijn na de Corona periode (nog) niet opnieuw aangehaald.
4.4 De Kleine Ark reageert snel op vragen van ouderkring bijv. over profiel nieuwe medewerkers.	4.10 Onderbroken KLAK-vergaderingen opgepakt in 2024 voor contact tussen bewoners, medewerkers, ouders, bestuur.
4.5 Ondersteuning door de vele vrijwilligers wordt zeer gewaardeerd, o.a. bij jaarlijkse vrijwilligersdag.	4.11 Het rapportagesysteem ZILLIZ© zal verder worden benut door het gewicht van bewoners in grafieken bij te houden.
4.6 De Kleine Ark overlegt met collega zorginstellingen over ontwikkeling in regio.	4.12 Essentiële functies zoals toegang tot het zorgportaal en bankzaken vereisen een back-up.
	4.13 Kennis van nieuws en publicaties van Inspectie Gezondheid Jeugd (IGJ.nl) is onvoldoende.

5. Leren & Verbeteren

De Kleine Ark is een 'lerende organisatie' en reageert alert op vragen en werkt aan verbeteringen van zaken die niet goed gaan; dit om steeds beter te worden.

5.1 De medewerkers reageren alert op vragen van verwanten.	5.4 Overleg met bewoners, medewerkers en verwanten via de Kleine Ark Kring (KLAK) is onderbroken (o.a. Corona).
5.2 Dit 2023 kwaliteitsbeeld stelt de Kleine Ark in staat om het zelflerend vermogen verder te ontwikkelen.	5.5 Visitatie door een collega zorgaanbieder als follow-up van dit kwaliteitsbeeld kan nieuwe ideeën stimuleren.
5.3 Een periodieke nieuwsbrief biedt ouders en verwanten een beeld van activiteiten, het is ook beschikbaar voor derden.	

Waar we trots op zijn:

- **De Kleine Ark biedt een veilige woon- werkgemeenschap** voor mensen met een verstandelijke beperking en autisme met 24-uurs zorg op twee woonlocaties. De dagbesteding biedt aan bewoners en externe deelnemers (dagbesteders) een rijke keus aan werkzaamheden. Bij de zorg staat de gehele mens centraal waarbij zorg op maat, warmte, veiligheid en 'een ieder in zijn kracht zetten' centraal staan. Wij zijn antroposofisch geïnspireerd waarbij het dagprogramma, een dagopening, weeksluiting en jaarfeesten het leven een duidelijke structuur geven.
- **De Kleine Ark is bedreven in het organiseren van jaarfeesten en vakanties** die de bewoners, dagbesteders en medewerkers vaste ijkpunten geven. De deelname is gericht op de volle breedte, waarbij wordt gestreefd naar een steeds 'inclusievere' opzet om alle bewoners aan te spreken. Deze aandacht zorgt er voor dat de deelnemers opleven. Illustratief is het jaarlijkse trommelfeest op de vrijdag voor Pinksteren, maar ook de kerstbijeenkomst in het *Behouden Huis* in Oudkarspel en de voorjaarsmarkt. Andere activiteiten betreffen de Gennissendag (sport en spel in Koedijk), de cabrio-tour (Schagen) en de vrachtwagentour en het Huisweidfestival in Warmenhuizen. De Kleine Ark blijft streven naar een verdere invulling van de vrije tijd, door waar mogelijk gepast deel te nemen aan activiteiten in de regio.
- **De vrije tijd wordt verder vormgegeven** door een jaarlijkse bewonersvakantie en een jaarlijks weekend weg. Daarnaast zijn er periodieke activiteiten als het wekelijkse zwemmen op zaterdag, de maandelijkse disco, de wekelijkse muziekkavond en routinezaken als het kopen van de levensmiddelen en een bezoek aan de bibliotheek. In het weekend wordt soms gekozen voor een wandeling in de natuur of een rondvaart gevolgd door een ijsje of een drankje. Dit programma wordt aangevuld met incidentele activiteiten zoals een bezoek aan een kofferbak markt en aan een tweede handswinkels. Andere voorbeelden zijn bioscoop- en theaterbezoek.
- **De inzet en de ondersteuning van vrijwilligers** versterkt de verankering van de Kleine Ark in de lokale gemeenschap. Dankzij deze inzet kan meer individuele aandacht worden gegeven. Verschillende van bovenstaande activiteiten kunnen alleen worden gerealiseerd dankzij de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers.

Afspraken voor 2024 en 2025

Acties als eerder vermeld betreffen:

- *Bevorderen van de verdere professionalisering van de medewerkers door (i) workshop ouder wordende mens, (ii) cursus biografie, (iii) deelnemen aan de Samen Sterk Dag (LSR-VGN) voor de zorg voor de doelgroep met beperkingen.*
- *Voor de organisatie betreffen de acties (i) opzet van een systeem voor het vastleggen van geleerde lessen en versterken van het systeem van protocollen, (ii) back-up regelen voor toegang tot het zorgportaal en andere essentiële functies, (iii) organiseren van een externe visitatie door collega zorgaanbieder met follow-up, (iv) beheer financiën stroomlijnen.*
- *En tenslotte, zorgdragen dat we 'de zaken waar de Kleine Ark trots op is' blijven koesteren.*

De Kleine Ark is een organisatie met een eigen visie op zorg. Ontwikkeling, flexibiliteit en begrip vormen de basis. Dit kwaliteitsbeeld geeft weer dat de organisatie zich steeds verder ontwikkeld, inspelend op de actuele gebeurtenissen binnen de organisatie en op de algemene maatschappelijke veranderingen in de zorg in het bijzonder in de WLZ (wet langdurige zorg) en WMO (wet maatschappelijke ondersteuning). Doordat wij klein zijn en klein willen blijven, kunnen we direct en adequaat reageren op de ontwikkeling in de zorgvraag van onze bewoners. Ondanks deze kleinschaligheid voldoet de Kleine Ark aan de rapportage eisen van het kwaliteitskompas. Bijdragen van de ouders en verwanten staan centraal in de voortgangsrapportage over 2024.

Coördinator de Kleine Ark,
Anika Kooijman

Sfeerbeelden van de Kleine Ark

De woning van de Kleine Ark in Oudkarspel

De woning van de Elzenlaan in Zuid-Scharwoude

Kerstspel in Behouden Huis (Oudkarspel) en diner bij de Kleine Ark

Maandelijkse Disco bij de Rietschoot (Koedijk)

Bezoek aan bioscoop

Voorjaarsmarkt de Kleine Ark

Trommelen tijdens het Pinksterfeest

Verhalen van Bewoners

"Wat ik zo leuk vind om te wonen op de Kleine Ark is de aandacht van de begeleiders. Ze helpen je heel graag. Soms word ik daar wat lui van want ik kan veel best zelf. In de weekenden ga ik graag mee naar allerlei activiteiten. Mijn medebewoner reist graag met de trein in de regio en gaat na een kop koffie of een biertje weer terug na wat te hebben gekocht in een winkel voor zijn moeder."

"Dansen doe ik erg graag. Ik zet de muziek dan hard en door het dansen in mijn kamer ook in de middagpauze kan ik me weer opladen voor de rest van de dag."

"Ik vind het soms moeilijk als andere bewoners zeggen dat ik wiebelig loop. Dan zeggen ze hey, ben je dronken ofzo. De begeleiding zag dat ik dat niet leuk vind. Ik werd stil, maar normaal maak ik altijd grapjes. De begeleiding heeft mij geholpen om hier beter mee om te gaan. Ook heeft de begeleiding de anderen uitgelegd dat ik dat niet leuk vind. Nu zijn we weer vrienden en hebben we de grootste lol."

"Ik voel mij soms onbegrepen. Mensen verstaan mij vaak niet goed en ik kan niet zeggen waarom ik niet lekker in mijn vel zit. Dan zeg ik maar 'druk in mijn hoofd' of 'pijn in mijn knie'. Dan krijg ik aandacht maar het echte probleem kan ik niet uitleggen. Als ze blijven vragen zeg ik maar 'laat maar zitten.'"

"Ik ga 2 dagen per week naar de Kleine Ark. Ik vind het leuk dat ik vaste taken heb die ik zelf mag doen. Ik mag altijd de beesten verzorgen en de hokken schoonmaken. Daarna ga ik in de tuin werken. Ik vind het leuk als de begeleiding en de buurman zegt dat ik hard kan werken. Soms gaan we op pad om spullen te kopen voor het land. Dat is altijd heel gezellig."